

Unjárga/Nesseby

Mearrasámi giedda / En sjøsamisk kommune

Gielddaságat/Kommunenytt

Suoidnemánnu

2012

Juli

Doaimmaheaddji/redaktør: Marianne Johnsen. Bardin ja govat/Layout og foto: Bent Johansen.

Giellabargit/språkmedarbeidere: Signe Iversen, Signe E. Store.

Govva/foto: Lena Kristiansen

Lášmmohallan mokta Unjárggas

Dán gease lea lášmmohallan guovddážis Unjárggas. Unjárgga valáštallan searvi (NIF) hásttu olbmuid olggos lihkadir. Ulbmil lea oažžut olbmuid lihkadir ja oahpásmuvvat iežaset lagasguvlui, lohká lášmmohallan joavkku jođiheaddji Lena Kristiansen. *Searvva don ge!*

Trim glede i Nesseby

I sommer trimmes det som aldri før i Nesseby. Nesseby idrettsforening (NIF) er pågangsdriver for å få folk ut og i aktivitet. Målet er å få folk i aktivitet og bli kjent med nærområdet sitt, sier leder for trimgruppa Lena Kristiansen. *Bli med du også!*

Mii sávvat buohkaide
buori geasi!
Vi ønsker alle en god
sommer!

Unjárlažžii

De leat dat vuosttas Unjárgga Oahppogáldu 10.luohkkálaččat geargan vuodđoskuvllas. Gieldda odda bajásšaddanguovddážis leat dál doaimmat olles beaivvi. Ollu olgobarggut leat báhcán barggakeahttá ja doaivumis geargat álgit dáid bargguiguin geasi mielde. Buorrelihus leat mis doaimmalaš searvvit mat háliudit bargat eaktodáhtolaččat. Sii leat ohcan ruhtadoarjagiid ja ráhkadan plánaid. Giitu sidjiide! Illudan Oahppogáldu almmolaš rahpamii borgemánu 31. beaivve, ja doaivvun ahte deaivvan gieldda ássiid sihke Oahppogáldu rahpanbeaivvi ja Vuonnamárkaniin nuppi beaivvi.

Eará sajiin gos mun hálidivččen deavat Unjárgalaččaid lea sykkelastimin geainnu mielde dahje meahcis vázzimin. Nugo jo eanášat dihtet, de hástaledje muhtumat mu čuoigat Áldončuoigamiid, ja diehatalas čuigenge. Dál lean mun nugo olusat earát maid fitnan Áldonalášis. Muttágis mátki sihke ollesolbmuide ja mánáide.

Lagamus áiggis besset muhtin gieldda vuorrasat olbmuin fárret odda vaittaásodagaide masa gal duođai illudit. Maiddái guolásteaddjit fertejit leat duhtavaččat go krána lea sajis Unjárgga hámmanis, ja leat bargamin káija viiddideamen.

Sáhttán namahit áššiin mainna leat bargamin; buhtes čáhci Unjárgii, vázzin – ja sykkelgeaidnu Rásánoaivegávas Vuonnabahtii ja vistesajit/tomttat gaskal Nyborgga ja Vuonnabađa.

Jahkásáš bargu masa mun diedán olusat servet lea čorgenbargguide dál giđđageasi, ja ávžžuhan juohkehačča searvat dán bárgui. Čába ja buhtes biras illudahttá sihke min iežamet ja mátkkošteddjiid guhte galledit min giellda. Sávan didjiide buohkaide buori geasi! Doaivut beaivváža báitit, olu mátkkošteddjiid, ollu guolli sihke jogain ja vuonas ja šattašii valljis luomi ja eará muorjjit.

Knut Store
Sátnejodiheaddji

Nessebyværing

Da har det første kullet med 10.klassinger gått ut fra Unjárgga oahppogáldu/Nesseby oppvekstsenter. Kom munens nye storstue er nå full av liv dagen lang. Mye arbeid gjenstår på uteområdet, og dette håper vi å få i gang i løpet av sommeren. Heldigvis er det foreninger som ønsker å bidra med dugnadsarbeid. De har søkt midler og laget planer, takk til ildsjelene som står bak! Jeg ser også fram til den offisielle åpningen av oppvekstsenteret 31.august, og håper å treffe på mange av innbyggerne både den dagen og under det tradisjonelle Vuonnámarkanat.

Andre steder jeg ønsker å treffe nessebyværingen er langs veien på sykkel eller på trimturer i naturen. Som dere kanskje fikk med dere tok jeg utfordringen om å gå Aldonrennet, og nå har jeg, som mange andre, vært til fots på Aldontoppen. En fin tur som passer både store og små.

I løpet av nærmeste framtid er det innflyttingsklart i de nye omsorgsboligene, noe som gleder flere eldre i kommunen. Også fiskerne har grunn til å være fornøyde, for nå er kranen på havna i Nesseby på plass og det jobbes med å få utvidet kaia.

Jeg kan nevne noen andre saker det jobbes med; rent vann til Nesseby, gang og sykkelvei fra Rasansvingen til Varangerbotn og boligtomtene mellom Nyborg og Varangerbotn.

En årvis aktivitet vet jeg mange av dere har deltatt i, er ryddeaksjoner nå på våren. Jeg har en oppfordring til alle innbyggere, og det er å bidra i dette arbeidet. Å ha det ryddig og pent rundt omkring gleder både oss som bor her og turister som besøker kommunen. Jeg ønsker dere alle en riktig god sommer! Vi kan vel bare håpe på sol, mange turister, mye fisk både i elver og i fjorden og ikke minst gode vekstforhold for bær.

Knut Store
Ordfører

Ođđa bálvalusdoaibma gielddas: Plána ja ovdánahttin

Gielda lea mearridan ovttastahttit mánga bálvalusdoaimma gielddas ovta doibmii. Earret eará šaddá ovddeš "teknihkkalaš bálvalus" ja servvodatovdánahttin doaibma ovta bálvaleame vuollái; Plána ja ovdánahttin. Ođđa doaimma sisdoallu šaddá sistisdoallat mánga fágabeali: Bálvaluskantuvra, girjerádjosa, girjebusse, nuoraidkluppa, kulturskuvlla, Isak Saba guovddáža, ealáhuskantuvrra, kulturkantuvra ja buot barggut mat gullet ovddeš teknihkkalaš ossodahkii. Servvodaat ovdánahti

Odd-Arne Dikkanen ja doaibmajodiheaddji Ann Jorid Henriksen leaba fárren Ishavssenteris ráđđevistái.

Ovttastahtima oktavuođas, buktit dán ávžžuhusa:
Unnán bargonávcçaid geažil mat leat leamašan teknihkkalaš ossodagas muhtun áiggi, leat čorgegoahtán boares áššiid mat eai leat vel loahpahuvvon. Mii dáhittu danne västádusa jus leat ain vuordimin västádusa "boares" áššiin. Čále ohcci/ sáddejeaddji nama, goas leat ohcan ja man birra ášši lea. Sádde čállosa čujuhussii: Plána ja ovdánahttin, Unjárgga gielda, 9840 Vuonnanabhta dahje e-čujuhussii: www.post@nesseby.kommune.no

Plána ja ovdánahttin ossodaga doaibmajodiheaddji
Ann Jorid Henriksen

Ann-Jorid Henriksen

Ny kommunal virksomhet: Plan og utvikling

Det er bestemt at flere av de gamle kommunale virksomhetene skal slås sammen. Blant annet vil de tidligere virksomhetene "Teknisk" og "Samfunnsutvikling" bli til en virksomhet; Plan og utvikling. Den nye virksomheten vil dermed bli svært innholdsrik og favne mange fagområder: servicekontor, bibliotek, bibliotekbuss, ungdomsklubb, kulturskole, Isak Saba senteret, næringskontor, kulturkontor, samt alle oppgavene som tilliggger tidligere teknisk etat. Samfunnsutvikler Odd-Arne Dikkanen og virksomhetsleder Ann Jorid Henriksen har flyttet fra Ishavssenteret til rådhuset.

I forbindelse med sammenslåinga, vil vi komme med følgende melding:

På grunn av sviktende bemanning på Teknisk over en viss tid, vil vi igangsette rydding i gamle og uavsluttede saker. Vi ber derfor om tilbakemelding fra deg om "gamle" saker du fortsatt venter svar på. Vær snill å oppgi hvem som er søker/avsender, tidspunkt forhenvendelsen og hva saken gjelder. Henvendelsen skal gå til: Plan og utvikling, Nesseby kommune, 9840 Varangerbotn eller e-post til www.post@nesseby.kommune.no

Virksomhetsleder for Plan og utvikling
Ann Jorid Henriksen

Govva/foto: Bent Johansen

Ođđa vistesajit/tomttat

Dál leat plánemin ovcci ođđa vistesaji/tomtta Nyborgii. Ođđa geaidnu vistesajiide galgá plánaid mielede mannat Naf bána davábealde. Ovdalgo buot tomttat leat gárvásat, de ráhkaduvvo geaidnu Vuonnanabhti.

Rievdadusat leat maŋdan plánaid. Gielda navdá vuosttaš tomttat leat garvásat juo čavčča rájes, muhto lea vejolaš ahte eai gearggaa ovdalgo geassisit 2013. Lea ain ollu bargu mii guoská proškteremii, čáhce- ja luoittahat rusttegii. Geaidnu mii manná Vuonnanabhti dahku sierra plánaproseassain, gos eananeaiggádat ja earát besset buktit cealkámušaid geainnu plánaide.

Nye bolig tomter

Det planlegges i første omgang å bygge ut de ni tomtene i nærheten Nyborg. Planlagt adkomst til boligfeltet vil være forbi Naf banen. Før resten av feltet bygges ut skal det lages en endelig adkomstvei til Varangerbotn.

Endringer i planene underveis har medført forsinkelser. Kommunen håper at de første tomtene vil være klare til høsten, men det er også mulig at det ikke blir klart før sommeren 2013. Det gjenstår mye arbeid med prosjektering og utbygging av vann og avløp. Adkomstvei mot Varangerbotn vil bli gjort med egen planprosess, berørte grunneiere o.a. vil i planprosessen komme med sine innspill til veitraseen.

Čállán/tekst: Jan Inge Johansen

Korpsa- ja kulturskuvla loahpaheapmi

Unjárgga skuvlakorpsa ja kulturskuvla bovdíiga nuvttá konserpii geassemánu 14.b. Konseartta maid Ánnejoga skuvlakorpsa ja drilljoavku doalai šattai buorre vásáhussan guldaledjiide geat ledje boahztán konserpii. Mii beasaimet gullat sihke heavy metal ja Macarena, ja kulturskuvla oahppit besse čuojahit ja guldaleaddjit besse gullat maid ledje oahppan manjimuš skuvlajagis. Unjárgga nuorra artisttat leat ovdánan hirbmat bures, ja sii leat duoðaid juksan kulturskuvla váldomihitto; olmmošlaš ja dáiddalaš ovdáneami.

Trombonejentene fra Jakobselv med kulturskolelærer Maria Jensaas. / Ánnejoga Trombonenieiddat ja kulturskuvla oahpaheaddji.

Korpsas leat leamašan boddu manjimuš lagi sivas go láidesteaddjis leat leamašan virgelohpi, muhto dát konsearta čájehii fas oðða álggu. Maiddái Unjárgga drillenjoavkkus lea leamašan boddu, muhto čavčča rájes álgit fas dáinna fálaldagain gos guokte Ánnejoga nuora šaddaba leat láidesteaddjin. Eanet dieðut bohtet manjnjá.

Korpsa dárbaša oasseválldiid čavčča rájes, ja buohkat geat háliidit leat mielde dán somás doaimmas, berrejít diedihit iežaset dasa. Mii leat maid plánemin sierra joavkku ollesolbmuide, ja buohkat geat máhttet dahje lea máhttán čuojahit čuojanasa lea bures boahtin váldit oktavuoða láidesteaddjiin Maria Jensaasain. Mii eat gáibit ollu, ja lea stuorra vejolašvuhta ahte šaddá somás musihkka jahki.

Kulturskolebandet Vellykket Fiasko fremførte låta "Seize The Day" av Avenged Sevenfold ./ Kulturskuvla joavku Vellykket Fiasko čuojahedje joavkku Avenged Sevenfold lávlaga "Seize The Day".

Korps- og kulturskoleavslutning

Nesseby skolekorps og kulturskolen inviterte til gratis konsert torsdag 14. juni. Med gjester fra Jakobselv skolekorps og drilltropp ble det en trivelig konsert for de fremmøtte. Vi fikk høre alt fra heavy metal til Macarena, og kulturskoleelevene fikk vist frem hva de har jobbet med i løpet av året. Progresjonen til de unge artistene i Nesseby har vært formidabel, og de har virkelig oppnådd ett av hovedmålene til kulturskolen; personlig og kunstnerisk utvikling.

Korpset har hatt et hvileår ettersom dirigenten har vært ute i permisjon, men denne konserten markerer en ny start. Også drilltroppen i Nesseby har hatt pause, men fra høsten av vil tilbuddet starte på nytt med to ungdommer fra Jakobselv som instruktører. Mer informasjon om dette kommer!

Korpset trenger aspiranter til høsten, og alle barn som ønsker å være med på messingmoro bør melde seg på. Det er også planer om å lage et voksenband, og alle som kan eller har kunnet spille et instrument er velkommen til å ta kontakt med dirigent Maria Jensaas. Terskelen for å bli med er lav, og potensialet for funky låter og mye moro er høyt.

Tekst og bilde/čálus ja govva: Jørgen Betten

Drillerne fra Jakobselv viste seg frem./Ánnejoga drillen joavku.

Fuolahusdálut viimmat garvá

-Viimmat sáhttit illudit. Guhkká vurdon fuolahusdálut leat viimmat geargan. Dikšun- ja fuolahuossodaga jođiheaddji illuda go beassá sávvat odda ássiide bures boahrima.

Njeallje odda fuolahusdálu leat garvá. Suoidnemáus fárrejít odda ássit dáid dáluide, muitala dikšu

-ja fuolahuossodaga jođiheaddji Lene Johnsen Bergmo. Guokte dáin

dáluin leat náittospáraid dahje oappážiid ja vieljažiid várás. Nugo diehtit de lea dábálaš sámi guovlluin ahte bearrašat háliidit láhkálágaid orrut. Guokte stuorámus ásodaga speadjalastet sámi ássanárbevieru, lohká Lene.

Stuorra beroštupmi

Dalán go gieldda politihkkárat mearridedje huksegoahtit odda fuolahusdáluid, ožžogohite sii juo ohcamušaid boarrásiin geat dáhottot saji. Olusat háliidit saji fuolahusdáluide. Olbmot navdet ahte mađe árat ohcá dađe eanet vejolaš lea fitnet fuolahusdálu, muhto nu ii leat, čilge Lene Johnsen Bergmo. Mii fertet garrisit vuoruhit geat ožzot saji. Boarrásat geat eai birge šat ieža ruovttuin fuones veajuid ja dearvvašvuoda geažil vuoruhuvvojít, čilge Johnsen Bergmo.

Dehálaš sajit

Mii duodaid dárbbášat dáid sajiid, lohká Lene. Politihkkárat leat mearridan geahpedit guhkesáigge buohccesajiid. Fuolahusdálut leat ovttá láhkai molssaeaktun guhkesáigge buohccesajiide, čilge Lene.

Lene Johnsen Bergmo

Etterlengtede omsorgsboliger står ferdig

Endelig kan vi slippe jubelen løs. Etterlengtede omsorgsboliger er endelig ferdige. Pleie- og omsorgslederen gleder seg til å ønske nye beboere velkommen.

Fire nye omsorgsboliger er ferdige. I juli måned flytter de første beboerne inn, forteller pleie- og omsorgsleder, Lene Johnsen Bergmo.

To av leilighetene er beregnet for ektepar eller søsken. I samiske områder er det vanlig at familiær ønsker å bo i nærheten av hverandre. De to største leilighetene er forenlig med samisk bo-tradisjon, sier Lene.

Stor etterspørsel

Allerede når det ble vedtatt å bygge nye omsorgsboliger, kom de første søknadene. Det er stor etterspørsel etter de nye omsorgsboligene. Mange tror at det er en fordel å søke tidlig, men det er det ikke, understreker Lene. Vi blir nødt til å gjøre sterke vurderinger. Eldre som ikke klarer seg alene hjemme lenger på grunn av dårlig helse blir prioritert, forteller Johnsen Bergmo.

Viktige plasser

Det er viktige boliger vi har fått, sier Lene. Politikere har vedtatt at langtidspasser på sykehjem skal trappes ned. Omsorgsboliger erstatter langtids-sykehjemsplatser, forklarer Lene.

Čállán/tekst: Marianne Johnsen

Govva/foto: Marianne Johnsen

15.000 ru. VBKii

Várjjat spábbačiekčan searvi (VBK) lea ožzon kr. 10.000. Finnmarkku filkagielddas, ja kr. 5.000. FeFo:s ráhkadir sosiála čoahkkebáikki bajášsaddan guovddáža šilljui. Mii ráhkadat dolastaddansaji ja čohkkánsajiid mat leat lahka spábbačiekčan šillju, bajášsaddanguovddáža ja čierastaddanluohká maid Unjárgga valáštallan searvi áigu ráhkadir.

Kr. 15.000 til VBK

Varanger ballklubb (VBK) har fått kr. 10.000 fra Finnmark fylkeskommune og kr. 5.000 fra Finnmarkseidommen til å lage en sosial samlingsplass utenfor oppvekstsenteret. Vi lager en bålplattform og benker i tilknytning til kunstgressbane, oppvekstsenter og skilekbakken som Nesseby Idrettsforening skal bygge.

Gielddastivra juolludii ealáhusdoarjagiid 2012

Nærtingstilskudd gitt av Kommunestyret 2012

Prošeakta namma/Prosjektnavn	Doarjaga ožšo/Støttetmottaker	Supmi/Beløp
Kjøp av båt	Tor Ivar Hauge	128 000
Gravemaskin til gådsbruk	Annbjørg Mudenia	50 000
Kjøp av fiskebåt	Ørjan M. Trane	150 000
Kjøp av fiskebåt til kombinasjonsnæring	Jo Dikkanen	97 000
Varanger næringssenter	Naturarven prosjektet - Varangerhalvøya 2011	100 000
Utvikling av reiselivstilbud	Arctic eiendom	46 600
Kjøp av fiskebåt	Willy Myhre	66 000
Tilskudd til messedeltakelse MATKA 2012	Edgar Olsen	15 511
Ny beltegraver og JPM Maskintralle	Nesseby maskin AS	58 000
Etablering av utleieboliger	John Arne Neshavn	150 000
Flytebrygge for fiskere - Kløvnes havn	Nesseby Kommune	256 000
Kran på Kløvnes fiskebruk	Nesseby Kommune	180 075
Trattoria Capri	Trattoria Capri	30 000
Etablering av utleiefirma - Rent-a-Wreck	Varanger bilberging AS	13 500
Varanger Samiske Museum	Prosjekt - Tradisjonelle produkter av sau	30 000
Reguleringsplan Gnr. 11/94	Várjjat Ferie og Fritidssenter	11 325

Viimmat sihkkelastin -ja vázzingeaidnu

Viimmat šaddá vázzin- ja sihkkelastin geaidnu Njiđggus - bajáššaddan guovddážii. Sátnejodiheaddji Knut Store lea hui movtta. Norgga čáhcadat - ja energijadirektoráhta (NVE) lea geassádan cealkámušastis.

-Lea hirbmat buorra ahte oažžut vázzin - ja sihkkelastin geainnu, nu ahte mánát eai dárbaš vázzit dan váralaš geainnu bajáššaddan guovddážii, lohká Store. Geaidnu Rásanenmohkkis lea erenoamáš váralaš smávva mánáide geat leat johtimin bajáššaddanguvddážii.

Illusahka

Knut Store lohká huksen bargguid fargga álgit, ja navdá oðđa vázzin - ja sihkkelastin geaidnu lea gárvvis juo boahtte jagis.

Sihkkelastin - ja vázzingeaidnu lea plánejuvvon mannat E6 mielde Vuonnabađas Njiđgui. NVE balai ahte Vuonabajohkagáddi ii leat doarvái stáđis. Muho dál lea Stáða Geaidnodoaimmahat duodaštan ahte guovlu lea doarvái stáđis vázzin- ja sihkkelastin geaidnui.

Endelig sykkel- og gangvei

Endelig blir det gang-og sykkelvei fra nedre Vesterelv til oppvekstsenteret. Ordfører, Knut Store er mer enn glad. Norges Vassdrags -og Energidirektoratet (NVE) har trukket sin innstilling.

-Det er kjempe bra at vi får gang-og sykkelvei, slik at barna slipper å gå den trafikkfarlige veien til oppvekstsenteret, sier Store. Veien rundt Ræsanensvingen mener han er meget farlig for små skolebarn på vei til oppvekstsenteret.

Gladsak

Knut Store sier at nå skal det bygges, og regner med at den nye gang-og sykkelveien er ferdig allerede neste år.

Sykkel- og gangveiene er planlagt langs E6 fra Varangetbotn til Vesterelvneset. NVE var bekymret for stabiliteten rundt Hildurbekken. Men nå har altså Statens Vegvesen bekreftet at området er trygt for en gang-og sykkelvei.

Čállán/tekst: Marianne Johnsen
Govva/foto: Lena Kristiansen

Geassebargit boahtán Bosnias

Mladenka ja Gorau leaba boahtán Bosnias bargat dearvvašvuoda bargin Unjárgii. Nuora guovttos hálíideigga bargat Davvi-Norggas.

Luondu ja olbmot geasuhedje deikke. Unjárgga dearvvašvuoda guovddáža hoavda sávvá sudnuide bures boahtima. -*Mis lea stuorra dárbu olgoriika bargiide jus mis galget leat doarvái bargit geassit.* Tekst og bilde/čálus ja govva: Marianne Johnsen Dan lohká jođiheaddji, Lene Johnsen Bergmo.

Illudeigga čieru čalbmái

Lene Johnsen Bergmo muitala iežas hárve vásihan bargiid nu ilosman oažžut barggu go dát guovttos. -*Soai čieruiga iluin go riŋgejin,* muitala Lene.

Mladenka Stojanovič ja Gorau Dregojevič leaba guktot 28 lagi boarrásat. Birrasii 20.b. miessemánus oaččuiga vástdusa maid leigga vuordimin. Vahkku manjá leigga soai sadjosis Nyborggas. Barggu Unjárggas gávnnaiga interneahhta annonsas.

Luondu geasuha

-*Moai ozaim eanáš barguid Davvi-Norggas.* -*Liikojetne hui bures oaggut ja vázzit luondu, lohkaba Mladenka ja Gorau.* Mii deaivat sudno

Unjárgga dearvvašvuoda guovddáža boradanlanjas. Mladenka lea bargus, Gorau ges galgá eahketbargui dán duorastaga eahkeda geassemánus. Unjárlaččat leat bures váldán vuostá pára. Juohke manjebárgga ja duorastaga leaba soai mielde NIF valáštallan deaivvadeames. Soai searvaba sihke syhkkel mákkiide ja luondu mákkiide. Syhkkelid leaba ožzon luoikkas, nu ahte beassaba johtit veaháš viidát. Mladenka ja Gorau leaba giitevaččat olbmuid veahkkáivuodás. -*Dasa letne hui giitevačča, lohkaba soai.*

Hálíideigga Norgii

-*Munnos leat leamašan guhká miella boahtit Norgii,* muitaleaba soai. Dárogiela leaba oahppan kurssas Bosnias. -*Muhto moai ohppé dárogiela oppaágige dáppe,* lohkaba movttagis pára guovttos. Unjárggas bargaba soai dearvvašvuoda bargin. Sudno buohccedivšár oahppu ii leat dohkkehuvvon Norggas. Mladenka ja Gorau galgaba leat Unjárggas 6 mánu. -*Jus buot manná bures, de áinnas orruba guhkit dáppe,* loahpaheaba soai.

Sommervikarer fra Bosnia

Mladenka og Gorau kommer fra Bosnia for å jobbe som helsefagarbeidere i Nesseby. Det unge paret ville til Nord-Norge for å jobbe.

Naturen og folket her var drivkraften. Sjefen på helseenteret i Nyborg ønsker dem hjertelig velkommen. -*Vi er avhengig av utenlandsk arbeidskraft for å få nok ansatte til sommeren.*

Det sier virksomhetsleder, Lene Bergmo Johnsen. -*Vi har noen få lokale ungdommer som jobber her, men det er vanskelig å rekruttere nok folk til sommerjobbene,* sier Lene.

Mladenka og Gorau er glade for å sommerjobben i Nesseby./ Mladenka ja Gorau illudeaba go beassaba geassebotta bargat Unjárggas.

Tårevåt glede

Lene Bergmo Johnsen forteller at hun aldri har opplevd noen som blir så glad for å få jobbe som disse to. -*De gråt av glede da jeg ringte dem,* forteller Lene. Mladenka og Gorau er begge 28 år. Rundt 20.mai fikk de svaret de ventet på. Allerede uken etter var de på plass i Nyborg. Jobben i Nesseby fant de i en annonse på internett.

Tiltrukket av naturen

-*De fleste jobbene vi søkte på var i Nord-Norge. Vi er veldig glade i å fiske og å gå turer i naturen,* sier Mladenka og Gorau. Vi

møter dem på pauserommet på Nesseby Helsecenter. Mladenka er på jobb, mens Gorau skal på kveldsvakt denne torsdagsettermiddagen i juni. Paret er tatt godt imot av Nesseby-væringene. Hver tirsdag og torsdag er de med NIF sin trimkarusell. Det blir både sykkelturer og vandringsturer i naturen. Sykler har de fått lånt, slik at de får kommet seg litt ut. Mladenka og Gorau er takknemlige over vennligheten de er møtt med. -*Det setter vi veldig stor pris på,* sier paret.

Ville til Norge

-*Vi har lenge ønsket å komme til Norge,* forteller de. Norsk lærte de på kurs i Bosnia. -*Men vi lærer språket hele tiden her også,* sier det blide paret. I Nesseby jobber begge som helsefagarbeidere, siden sykepleierutdanningen deres ikke er godkjent i Norge. Mladenka og Gorau skal være i Nesseby i 6 måneder. -*Hvis alt går bra, blir vi gjerne lengre,* avslutter det unge paret.

Tekst og bilde/čálus ja govva: Marianne Johnsen

Dearvasat ruoná šattuiguin ja rivttes čuovggain.

Kate Utsi lea Varanger Destinašuvnna beaivválaš jođiheaddji. Son lei váibbas ja giksašuvai oaiivebakčasiin. Ruonášattut ja simulerejuvvon beaivečuovga beanta searáiduhpii su. Golbma mánu maŋjá go osttii bio-kantuvrra leat givssit jávkan.

Ruoná šattut ja simulerejuvvon beaivečuovga leat dal Kate kantuvrras Ishavssenteris Vuonnabádas. Son gulai Bio- kantuvrra birra muhtun oahppásis Čáhcesullos. Mángasat šaddet sihke dearvasat ja movttagat bio-kantuvrrain. Simulerejuvvon čuovggain ja ruoná šattuiguin arvvosmahtá olbmo lunddolaš návccaid ja olmmoš šaddá dearvasat ja movttáska bargat. Dán háliidii Kate geahččalit.

Odđa árgabeaivi

Kate Utsi lohká bio-kantuvrra addán sutnje odđa árgabeaivvi. – Erenoamážit dovddan dan buresevdnjesáigge. Lean šaddan dearvasat, oaivi ii leat šat nu ovdal, erenoamáš loahppabeaivvi. Ovdal giksašuvven ahte čalmmit goike, muhto dál lea maid dat giksi jávkan. Kate ostii bio- kantuvra guovvamáanus. Son lohká iežas eanet virkot loahppa beaivvi.

Ingjerd Tjelle, Čáhcesullos dat caviglii su bio- kantuvrra birra. Son vuovdá ja distribuere bio- kantuvrra. Čáhcesullos leat mángasat bijahan bio- kantuvrra bargasadjái ja dás leat buorit bohtosat. Bio- kantuvrra movttidahtá ja boađus lea buoret dearvvašvuhta.

Loga eanet bio- kantuvrra birra: www.biooffis.no

Varanger bilberging AS mielde Rent-a-wreck gávpeovttastusas

Varanger bilberging AS lea guhká jo láiguhan biillaid olbmuide ja dal leat sii mielde Rent-A-wreck gávpeovttastusas.

Vuonnabádas lea vejolaš láigohit iešguđetlágán biil-laid ja maid mohtorsykkeliid ja muohtaskohter oktan reagain.

Fitnodagas lea maid veahkke-/gádjuniilla ja lovtton. Sii fállét veahkcefálaldagaidis olles Nuorta-Finnmár-kui ja 30 - 40 miilla Suoma rájáid siskkabeallái. Sin ovttasbargi fitnodagat leat NAF ja Falck.

Mer opplagt med lys og grønne planter.

Kate Utsi er daglig leder for Varanger Destinasjon. Hun var sliten og plaget med hodepine. Grønne planter og simulert dagslys ga henne en ny hverdag. Tre måneder etter at hun investerte i biokontor er plagene borte.

Čállán/tekst: Marianne Johnsen
Govva/foto: Bent Johansen

Kate Utsi čuvges ja ruonas kantuvrras. / -i lyst og grønnt kontorlandskap.

Grønne planter og dagslys preger kontoret til Kate på Ishavssenteret i Varangerbotn. Hun fikk høre om biokontor gjennom en bekjent i Vadsø. Flere opplever å bli mer friskere og motiverte med biokontor. Gjennom å bruke simulert dagslys og grønne planter stimuleres menneskets naturlige ressurser og du blir friskere og mer motivert. Dette ville også Kate prøve.

Ny hverdag

Kate Utsi sier biokontoret har gitt henne en ny hverdag. - Spesielt godt merket jeg det i mørketiden. Ble mer opplagt, ikke mer så sliten i hodet på slutten av dagen. Var plaget med tørre øyne før, men nu er også de plagene borte. Kate investerte i biokontor i februar. Hun merker at hun har mer energi mot slutten av arbeidsdagen enn før.

Hun fikk tips om biokontor gjennom Ingjerd Tjelle i Vadsø. Hun selger og distribuerer biokontor. I Vadsø er det flere som har investert i biokontor på jobben og det med gode resultater. Biokontor øker trivselen og gir bedre helse.

Les mer om biooffis: www.biooffis.no

Varanger bilberging AS med i Rent-a-wreck kjeden

Varanger bilberging AS har blitt med i Rent-A-wreck kjeden. Rent-a-wreck er den eldste og største utleiekjeden i verden, med brukte biler.

I Varangerbotn kan du foruten å leie flere typer biler, også leie motorsykkel eller snøscooter med slede. Som firmanavnet Varanger bilberging AS tilsier, driver de også med berging og kranoppdrag, og dekker hele Øst-Finnmark og 30-40 mil inn i Finland. De samarbeider med NAF og Falck.

Valáštallan skuvlla Unjárggas čavčča rájes

Valáštallan skuvlla lea fálaldat mánáide geat háliidit buorre ja mánggabealat fálaldaga ovdánahttit iežaset rumašlaččat ja psykálaččat.

Valáštallan skuvlla čuovvu skuvlajagi, ja sistisdoallá valáštallamiid nugo meahcceviekamat, turna, meahcceviekamat oktan njoarostemiin, spáppastallan, mánáid faláštallan, vuodjan, meahccesihkkelastin ja čuoigan. Valáštallan skuvlla lea mánáide gaskal 6 ja 12 jagi, muhto dat lea maid fálaldagat mánáide vuollil 6 jagi ja nuoraide badjel 12 jagi. Valáštallanskuvlla lea rabas buohkaide, ja ohcanáigemearri lea borgemánu 15.beaivve.
-Ulbmil valáštallan skuvllain lea láhčít buriid ja bisteavaš doaimmaid mánáide gos besset ahtanuššat sihke rumašlaččat, psykalaččat ja sosiálalaččat, lohká Ilar válaštallan joavkku jođiheaddji Charles Petterson. Loga eanet ILAR ruovttusiidduin: www.ilar.no

Idrettskole i Nesseby fra høsten

Idrettskolen vil bli et tilbud til barn som vil ha et godt og variert tilbud til å utvikle seg fysisk og psykisk. Idrettsskolen vil følge skoleåret, og inneholder idretter som orientering, turn, friidrett, terrengløp med lassokasting, ballspill, barnetrim, svømming, terrengsykling og ski. Hovedmålgruppen for idrettskolen er barn mellom 6 og 12 år, men det er også tilbud for barn under 6 år og ungdom over 12 år. Idrettsskolen er åpen for alle, og frist for å søke om opptak er 15.august.

- Målet med idrettsskolen er å skape et godt og variert aktivitetstilbud for barn hvor de får utvikle seg både fysisk, psykisk og sosialt sier Charles Petterson leder av IL Ilar.

Les mer på ILARs hjemmeside: www.ilar.no

Čállán/tekst: Charles Petterson

Govva/foto: Charles Petterson

ILARA mánát valáštallamin / ILARs barnetrim

Sommerjobber

Det er kommet 16 søknader fra ungdommer som ønsker sommerjobb ved teknisk virksomhet i kommunen.

Ettersom vi har begrenset med penger i år, valgte vi å redusere arbeidstiden til ungdommene slik at alle skal få jobb i 14 dager.

Det blir 5 timers arbeidsdag for de som skal jobbe ved teknisk og hos kirkevergen. Og 4 timers arbeidsdag for de som skal jobbe med renholder.

Geassebarggut

Dán jagi lea gieldda teknalaš doaibma ožzon 16 ohcamuša nuorain geat háliidit geassebarggu. Uhcán ruđa geažil dán jagi, leat mearridan oanidit nuoraid bargoáiggi vai buohkaide lea bargu 14 beaivái. Sii geat leat ožzon geassebarggu teknalaš doaimmahagas ja girkoverddes barget 5 tiimmu beaivái. Sii geat leat ožzon bassan barggu barget 4 tiimmu beaivái.

*Dearvvuodāiguin
Eli Bomban
Konsuleanta*

Varanger Samiske Museum konsolideres

Nesseby kommune overfører drifta av VSM til stiftelsen Tana og Varanger Museumssiida 1. juni. Siidaen består foruten VSM av Tana Museum i Polmak, Østsamisk Museum i Neiden og Saviomuseet i Kirkenes.

Administrasjonsstedet blir på VSM, og den nye direktøren skal ha kontor her. Nesseby kommune vil fortsatt være eier av museet og samlingene, stiftelsen skal fungere som driftsselskap for eierne av de ulike museene.

Varanger Samiske Museum vil fortsette med de samme aktivitetene som før og antakelig vil ikke publikum merke forskjell i det hele tatt. Museumskonsolidering er noe som alle museene i Norge har gått igjennom de siste 10 år, der man har slått sammen flere museer til færre administrative enheter. Meningen bak museumsreformen har vært at museene skal styrkes faglig og økonomisk ved at man slår administrasjonene sammen, og dermed kan frigjøre mer tid til å jobbe med de fire Fene som staten har vedtatt at museene i Norge skal drive med: forvaltning, forskning, formidling og fornying, alt med utgangspunkt i museumssamlingene (gjenstander, foto, bygninger, dokumenter). Sametinget som forvalter de samiske museene har tilsluttet seg dette.

Čállán/tekst: Mia Krogh
Govva/foto: Bent Johansen

Várjjat Sámi musea ovttastahtto ja nannejuvvo

Geessemánu 1.beaivve rájes sirdii Unjárgga gielda VSM doaimma Deanu ja Várjjat Museasiidda vuodđudussii. Siidii gullet maiddái Deanu Musea Buolbmágis, Nuortalaš Musea Njávdámis ja Savio musea Girkonjárggas

Hálddahusbáiki lea VSMas, ja ođđa direktevrras galgá leat kánturbáiki dáppé. Unjárgga gielda galgá ain eaiggáduššat sihke musea ja dávviriid. Vuodđudus galgá doaibmat doaibmafitnodahkan daid iešguđetge museaid eaiggádiid ovddas.

Várjjat Sámi Musea joatká ain seamma doaimmaiguin go ovdal, ja gussiide ii čuoza rievadus áktánasat. Buot museat miehtá Norgga leat čađahan seamma ovttastahtima ja nannen proseassa manjimuš 10 lagi, gos máŋga musea leat ovttastahtton oktasaš hálddašeapmái.

Musea reforbma válđoággan lea museaid hálddahu-said ovttastahttit vai fágalaččat ja ruđalaččat nannejuvojít. Nu luovvana eanet áigi bargat dainna main stáhta lea mearridan ahte Norgga museat galget bargat. Dat barggut leat hálddašít, dutkat, ovdanbuktit ja ođasmahttit museaid čoakkalmasaid/vuorkkáid (dávvirat, govat, visttit/dálut, dokumeanttat). Sámediggi guhte hálddaša sámi museaid miehtá dasa.

Lise Bjørkli – odda veiarrogáibideaddji

Lise Bjørkli lea veiarrogáibideaddji Knut Store sajis. Son fárii Unjárgii beassážiid áigge.

-Measta dego boahtit ruoktot. Loavttán burest barggus ja maiddá muđuige, lohká movttagis ja duhtavaš Lise. Son lea duolbman iežat mánnávuoda skuovaid dáppe iežas áhkku ja áddjá geahčen.
– Mu áhcči lea Unjárgalaš, muitala Lise.

Su deaivvat ráđđevistti nuppi gearddis. Lise bargu lea eret eará gáibidit vearu ja divvagiid, dárkkistit bargoaddi ja neavvut priváhta olbmuid ja fitnodagaid. – Jus ležjet gažaldagat vearu ja divvagiid hárrái, de lea Lise dat rivttes olmmoš geas jearrat rádi.

Lise Bjørkli

Lise Bjørkli – ny skatteoppkrever

Lise Bjørkli etterfølger Knut Store som skatteoppkrever. Hun flyttet til Nesseby i påskan.

-Det var som å flytte hjem. Jeg trives i jobben og det er trivelig å være her, sier en fornøyd og blid Lise. Hun har tråkket sine barnesko hos sine besteforeldre i kommunen. -Min far er fra Nesseby, forteller hun.

Du treffer henne på rådhuset i andre etasje. Lises jobb er blandt annet å kreve inn skatter og avgifter, drive kontroll mot arbeidsgiver og veilede privatpersoner og bedrifter. -Hvis du lurer på noe angående skatt og avgifter, så er Lise den rette personen å spørre om råd.

*Čállán/tekst: Marianne Johnsen
Govva/foto: Bent Johansen*

Åpningstidene for sommeren 2012

Servicekontoret og sentralbordet:

Fra 25. juni til og med 17. august:
Hver ukedag fra 09:00-14:00.

Biblioteket:

Fra 25. juni til og med 27. august:
Mandager og onsdager 16:30-19:00
Tirsdager 11:00-15:00

Teknisk avdeling:

Fra 25. juni til og med 17. august:
Hver ukedag fra 10:00-14:00.

Økonomiavdelinga (Skatteoppkrever, lønn og regningsbetaling)

Har åpningstid fra kl 10 - 14
Vi har sommerstengt i uke 28 og 29: 09.07. - 22.07.
Det vil fortsatt være mulig i særlige tilfeller å møte oss etter avtale.

Rahpanáiggit 2012 geassit

Bálvaluskontuvra ja telefonguovddáš:

Geassemánu 25.beaivve rájes gitta borgemánu 17.beaivve rádjái:
Juohke beaivve tii. 09:00-14:00.

Girjerájus:

Geassemánu 25.beaivve rájes gitta borgemánu 17.beaivve rádjái:
Vuossárggaid ja gaskavahkuid tii.16:30-19:00
Manjebárggaid tii. 11:00-15:00

Teknalaš ossodat:

Geassemánu 25.beaivve rájes gitta borgemánu 17.beaivve rádjái:
Juohke beaivve tii. 10:00-14:00.

Ekonomijaossodat (Vearrogáibideaddji, bálká, rehketmáksin)

Rahpanáiggit tii. 10 - 14
Mis lea gitta geaseágigge dán guokte vahku 28 ja 29: 09.07. - 22.07.
Jus lea erenoamáš dárbu min deaivat, de fertet šiehtadit áiggi ovddalgihtii.

Gøy med sykkel

Čállán/tekst: Marianne Johnsen

Govva/foto: Bent Johansen

Hver torsdag arrangerer Nesseby idrettsforening, NIF, sykkelkarusell for barn. - Det er viktig at dagens barn for trenere balanse og bevegelse. Dagens barn sitter altfor mye stille foran data og tv, sier leder i NIF Lilly Roska.

Det er gøy å sykle. Artig å sykle, hoppe, balansere med sykkel og ikke minst sykle om kapp, sier Willy Andre Johnsen, 9 år. Alle var enige i det, de som var kommet til årets første sykkelkarusell, siste dagen i mai.

Sommertilbud

Det er NIF, Nesseby Idrettsforening som arrangerer sykkel karusell for barn. Det er første gang vi arrangerer dette for barn, sier Lilly Roska, leder i NIF. Hun forteller målet med sykkelkarusell er å få barn ut i aktivitet. - De fleste barn liker å sykle. Vi håper at

så mange som mulig vil benytte seg av tilbuddet, oppfordrer Lilly.

Vi tar ferie fra Sanktans og starter opp igjen i August. Da holder vi på til innetreninga begynner i høst, forteller Lilly Roska.

Kjempebra tilbud

-Sier tobarnsmor Hege Anita Wikstad, som er her med sine to sønner, Isak (9år) og Markus (1år). Fint at NIF arrangerer sykkelkarusell for barn hvor også foreldre kan delta. - Kjempeartig at tilbuddet tvinger oss til å delta i sosiale aktiviteter, sier Hege Anita.

Tor Nicolai ja Willy-Andrè geahččaleva eastageainnu/-tester hinderløypa.

Lea Marie Store iská bálansa/-tester balansen.

Mánát leat čoahkkanan sihkkelkarusellii, Unjárgga Valáštallan Searytti jođihean med NIF's organisator Lilly Roska i midten.

Somá sihkkelastit

Juhke duorastaga lágida Unjárgga valáštallansearvi, NIF, sihkkelastin deaivvademiid mánáide. -Dat lea dehálaš ahte mánát bessel hárjehallat lihkadeame ja balánsa go otná mánát čohkkájít menddo ollu dihtora ja tv ovddas, lohká NIF:a jodiheaddji Lilly Roska.

-Sihkkelastit lea hirbmat somá. Dáppe beassat láhttet sihkkeliin vaikko mo, njuikut, balansa hárjehallat ja vel gilvvu sihkkelastit, lohká 9 jahkásáš Willy Andre Johnsen. Dasa leat buot mánát ovttaoivilis geat ledje boahztan geasi vuosttaš sihkkelastin deaivvadeapmái, miessemánu mañemuš beaivvi.

Geassefálaldat

NIF, Unjárgga valáštallansearvi dat lea álggahan valáštallanfálaldaga mánáide. Dán gease lea vuosttaš geardde go dákkár fálaldat lágiduvvo. Lilly Roska, lea NIFa jodiheaddji. Son lohká sin áigumuš sihkkelastin deaivvademiin lea oažžut mánáid eambbo olggos. -Eanáš mánát liikojit sihkkelastit, ja danin doaivut ahte olusat bohtet dáid deaivvademiide, ávžjuha Lilly. Sihkkel deaivvadeamis lea luopmu mihcamaraid rájes borgemánu rádjái. Sihkkelastit dassái go álgit sistehárjehallamiin čakcat, muitala Lilly Roska.

Hui buorre fálaldat

Dadjá eadneolmmoš Hege Anita Wikstad. Son lea gánddaguoktáin, Isak (9 jagi) ja Markusin (1 jagi) boahztan sihkkelastin deaivvadeapmái. Lea somá go NIF lágida sihkkelastin deaivvademiid gos sihke mánát ja vánhemat bessel searvat. -Dáppe lea somá go dát fálaldat bágge min vuolgit olggos sosiála doaimmaide, lohká Hege Anita. vuolgit olggos sosiála doaimmaide, lohká Hege Anita.

Hilde Michelsen doarju máná amas ravgat./
-trår til med en hjelpende hånd.

Čuorvvudettiin movttáskeahttá Hege Anita Wikstad máná./ Hege Anita Wikstad kommer med oppmuntrende tilrop.

Olbmot háliidit oahppat sámeigiela.

-Illudahtti májga vánhemá
dáhhttut mánáideaset sámegiel
mánáidgárdái. Sámeigiela
mánáidgárdi lea áibba dievva.
Čakčat devdet 27 sámeigielaet máná
sámeigielossodaga. Dokko eai čágá
šat eanet mánát.

-Dát sáhttá diedusge buktit
hástalusaid, jus eambbosat háliidit
saji. Muhto saji čakčii lea manjnit
ohcat dál, muitala Unjárgga
oahppogáldu jodiheaddji Berit
Ranveig Nilssen.

Mii oaidnit ahte sámeigiela dilli lea nuppástuvvan
Unjárggas. Olbmot háliidit ahte mánát galget oahppat
sámeigiela, lohká Nilssen. Son rámida erenoamážit
Isak Saba guovddáža buori sámeigelfálaldagaid
mánáide. Isak Saba guovddáš lea earret eará doallan
“Duhkoratta!” sámegillii dan rájes go guovddáš
rahppui jagis 2001. “Duhkoratta!” addá vejolašvuoda
oahppat sámeigiela mánáide geain ii leat sámeigiella
eatnigiellan, dadjá Berit. Isak Saba guovddáš lea
mielde loktemin sámeigiela beroštumi, deattuha son.

Otne lea sámeigelat duhkoraddan guktii mánus. – Dat
livčii galgan leat juohke váhkus, lohká Berit. Jus livčče
dušše sámeigelat mánáidgárdii mii livčče giellaárena
olggobealde ruovttuid, de navdá Berit ahte giella ii
livčče nu nanus go otne. Doaivva lea ahte šattašedje
eanet giellaárenat Unjárgii. -Giellaovdáneame dáfus
livčče dat mánga lávkki rivttes guvlui, oaivvilda Berit.

Sámeiel mánáidgárdi geasuha

Otne leat 70 oahppi Unjárgga oahppogáldus.
Mánáidgárdái čáhket oktiibuot 50 máná.
Mánáidgárddi sámeiel ossodat lea áibba dievva.
Doppe lea čavčča rájes 27 máná. Ovdal lei dillii
nubbe láhkai Unjárgga mánáidgárddis. Dalle lei
dárogielat ossodat dievva. Biret Ranveig mielas lea
dat movttiidahti go eambbosat háliidit mánáideaset
sámeigielossodahkii. -Gielladilli lea nuppástuvvan
Unjárggas. Olbmot háliidit ahte mánát galget oahpat
sámeigiela, lohká Biret.

Flere vil lære samisk.

Berit Ranveig Nilssen

-Gledelig at mange foreldre ønsker at deres barn får plass i samisk barnehage. Det er fullt i den samisk språklige avdelingen. Fra høsten er det 27 barn i samiskavdelingen. Der er det ikke plass til flere.

-Det kan selvfølgelig bli en utfordring, hvis flere vil ha plass i samiskavdelingen. Men fra høsten av er et fullt, forteller virksomhetsleder for Nesseby oppvekstsenter, Berit Ranveig Nilssen.

Vi ser at interessen for samisk språk har endret seg i Nesseby. Flere vil at barna skal lære samisk, sier Nilssen. Hun skryter og berømmer spesielt de mange samisk språklige aktivitetene ved Isak Saba senteret. Isak Saba senteret har blant annet arrangert ”Kom og lek på samisk” siden senteret ble åpnet i 2001. ”Kom og lek på samisk” gir mulighet til å lære språket til de som ikke har samisk som hjemmespråk, sier Berit. Isak Saba senteret er med på å øke interessen for samisk språk, påpeker hun.

I dag arrangeres ”Kom og lek på samisk” to ganger i måneden. -Det skulle ha vært hver uke, sier Berit. Hvis vi bare hadde hatt samisk barnehage som språkarena utenfor hjemmet, så tror Berit at samisk kunnskapen ikke hadde vært så god som i dag. – Jeg ønsker meg flere samisk språklige arenaer i Nesseby. -Det hadde vært flere skritt i riktig retning i forhold til samisk språkutvikling, påpeker Berit Ranveig Nilssen.

Samiskspråklig barnehage tiltrekker

I dag er det 70 elever ved Nesseby oppvekstsenter. Barnehagen rommer til sammen 50 barn.

Samiskavdelingen i barnehagen er fullsatt. Fra høsten av er det 27 barn i avdelingen. Før var situasjonen omvendt i barnehagen. Da var den norskspråklige avdelingen fullsatt. Berit Ranveig Nilssen synes det er gledelig at flere vil ha barna i den samisk språklige avdelingen.

-Språksituasjonen har endret seg i Nesseby. Dette viser at flere ønsker at barna skal lære samisk, sier Berit,

Čállán/tekst: Marianne Johnsen
Govva/foto: Marianne Johnsen

Unjárgga oahppogáldu rahppo almmolaččat

Unjárgga oahppogáldu rahppo almmolaččat borgemánu 31.beaivve. Sátnejodiheaddji lea bovdejuvvon rahpat guovddáža. Rahpanbeaivvi leat mánát ja nuorat guovddážis, lohká oahppogáldu doaibmajodiheaddji, Biret Ranveig Nilssen. Guovddaš lea rabas olles beaivi álbmogii, ja juohkehaš guhte hálida dáppe fitnat lea bureas boahtin.

- Mii lágidat kurssaid, logaldallamiid ja govvačájálmasa. Olbmot bessel searvat dasa masa hálidit, lohká Biret.

Rahpan lea biddjon beaivvi ovdal Vuonnamárkaniid. Ja dat ii leat soaittágas. – Doaivva lea ahte márkanolbmot maid bohtet galledit, go doalut leat Vuonnamárkaniid oktavuođas, lohká Biret. Dasa lassin hálidat oažžut márkaniid eanet oidnosii, čilge Biret Ranveig Nilssen.

POP UP duodje geassebuvda Ishavssenteris.

Unjárgga gielda prošeavta Bolyst oktavuođas ásahuvvo geassebuvda Ishavssenterii gos duojárat vuvdet dujiideaset. Geassebuvda galgá čalmmustahttit Made in Varanger prošeavta. Buvda lea buot báikkálaš duojáriid várás geat hálidat vuovdit buktagiiddiset/dujiideaset. - Mii hálidat dán láhkai čájehit Unjárgga duojáriid mánggabealátvuođa. Ulbmil buvddain lea vuovdit giehta- ja silbaduiid main lea alla dássi, muitala prošeakta jođiheaddji Sinikka Sihvo. Buvda lea rabas olles suoidnemánu ja borgemánu, maiddái lávvardagaid. Guokte geassebargi ja báikkálaš duojárat dat dollet buvdda rabas.

Duojárat geain leat buktagat vuovdit sáhttet váldit oktavuođa:

sinikka.sihvo@nesseby.kommune.no

Sinikkas lea kontuvrra Ishavssenteris, ja tlf.nummir lea 40440551.

Åpning av Nesseby oppvekstsenter

Nesseby oppvekstsenter holder offisiell åpning 31.august . Ordfører er invitert til å foreta den offisielle åpningen av senteret. På åpningsdagen skal barn og unge stå i sentrum, sier virksomhetsleder for oppvekstsenteret, Berit Ranveig Nilssen. Hele dagen er senteret åpen for publikum. Alle er hjertelig velkommen.

- Vi holder ulike kurs, forelesninger og fotoutstilling. Folk er velkommen til å delta på det de ønsker, sier Berit.

Åpningen er satt til dagen før Vuonnamárkanat. Og det er ikke tilfeldig. – Vi håper flere av markedsbesøkende også tar en tur til oss. I tillegg ønsker vi å gjøre markedet mer synlig, avslutter Berit Ranveig Nilssen.

Čállán/tekst: Marianne Johnsen
Govva/foto: Bent Johansen

POP UP sommerbutikk for duodji på Ishavssenteret.

I regi av kommunens Bolyst prosjet blir det åpnet en sommerbutikk for kommunens duodji utøvere på Ishavssenteret. Sommerbutikker en del av profileringen av Made in Varanger. Butikken er åpen for alle som vil selge sin håndlagede produkter. - Vi vil på denne måten vise mangfoldet blant duodji utøvere i Nesseby.

Målet med butikken er å selge duodji og sôlvvarer av høy kvalitet, forteller prosjektleder Sinikka Sihvo. Butikken skal holde åpent alle ukedager inkludert lørdager i juli og august.

Butikken holdes åpen med to sommerarbeider pluss lokale duodji utøvere.

Håndverkere/duodjiutøvere som har produkter å selge, kan gjerne ta kontakt med:
sinikka.sihvo@nesseby.kommune.no

Tlf: 40 44 05 51

Fulgte drømmen

Váibmu sajis

"Man må våge, hvis man vil endre sitt liv." -Det sier Deniz Bardakci, som hadde fått nok av storbylivets masete hverdag. En dag sa det bare stopp. Han ville bort fra storbylivets jag og mas og søkte etter en plass hvor han kunne gjøre det han liker aller best; lage god mat.

Og slik havnet han i Varangerbotn. Det var rundkjøringen som gjorde at Deniz valgte å etablere seg her av flere mulige steder i Øst-Finnmark. Tipset fra en venn om å leie de ledige lokalene har han ikke angret på.

"Jeg er veldig glad for å være her. Det føles som om man er blitt kvitt en sykdom. Man er blitt mer ren, sier Deniz. Her er det ingen stress, bare ro og fred." Han har ikke lenger behov for storbylivets fasiliteter. I dag er det familien og jobben som er det viktigste.

Ikke bare et spisested

Trattoria Capri er en italiensk pizza- og gourmet restaurant. Menyen er preget av lokale råvarer med middelhavsvri.

-Varangerbotn er knutepunktet mellom Vadsø, Tana og Kirkenes, slår Deniz fast. Derfor var det ikke vanskelig å slå seg til ro her. Både lokalbefolkningen og forbifarende stopper her. Og spisestedet er godt besøkt. Allerede den første måneden gikk det over all forventning. Vi omsatte dobbelt så mye som forventet, sier Deniz. God mat, tiltrekker folk og folk snakker om god mat, slik er det, påpeker Deniz. Trattoria er ikke bare et spisested, men også en samlingsplass. – Det er viktig at folk har en plass å treffes. Derfor vil vi arrangere tilstelninger og arrangement etter folks ønsker. Det kan være alt fra temakvelder til dåp og bryllup, så ta kontakt , oppfordrer Deniz.

Tiden går ikke den kommer

En av de første tingene Deniz la merke til var at folk ikke var så opptatt av tiden. –De fleste menn går ikke med klokker rundt håndleddet. Bare det viser hvilken avslappet forhold folk har til tiden her. Begrepet "tiden går ikke den kommer" er som skapt for regionen her, fastslår Deniz.

Fantastiske mennesker

Deniz har stor interesse for mennesker, kultur og geografi. – Å komme hit var som å komme hjem. Her følte vi oss velkommen.

Deniz Bardakci

"Ferte duostat, jus áigu eallima rievdadit." Dan lohká Deniz Bardakci, gii lei dolkan stuorragávpoga árgabeaivválaš huššas. Son háliidii stuorragávpoga guodđit ja ohcagodđii báikki gos sáhtii dušše bargat dan maid buoremusat liiko; málestít/borramušaid rakhadit.

Ja nu bodii son Vuonnabahtii. Dat lei geaidnoearru/birravuodjin mii dagahii ahte Deniz bisánii justa deikke mánga eará vejolaš sajiin Nuorta-Finnmárkkus. Muhtun verdde cavgiliututne ahte dáppe lei vejolaš láigohit boradanbáikevistte, ja dan son ii leat álggage gáhtan ahte dagai.

-Mun lean nu ilus go lean beassan deikke. Dovddan dego dávda luittii. Lean šaddan eanet ollislaš, lohká son. Su eallima deháleamos ášsit leat beará ja bargu. Dáppe in dovdda huša, dušše ráfi ja jaskesvuodja. Su ii geasut šat stuorragávpot.

Ii dušše boradanbáiki

Trattoria Capri – italienska pizza-ja gourmet restauranta. Borramušat leat vuodđuduvvon báikkálaš borramuš buktagiin ja leat heivehuvvon Gaskameara málestanrávvagiid vuodul.

-Vuonnabaðas lea luoddaearru sihke Čáhcesullui, Detnui ja Girkonjárgii, čilge Deniz. Danin ii lean váttis ásaiduvvat deikke. Sihke báikeolbmot ja sii geat johtet meattá bisánit dása. Ja, boradanbáikkis fitnet ollu olbmot. Vuosttaš mánus vuvddiimet jo dupalit eanet go maid leimmet rehkenastán, lohká Deniz. Njálgga borramuš geasuha ja sáhka njálgga borramuša birra johtá viidát. Nu lea duohavuohta, deattuha Deniz. Trattoria ii leat dušše boradanbáiki, muhto maiddái deaivvadan báiki. – Lea dehálaš ahte gávdno báiki gos beassá deaivvadit. Danin áigut maid lágidit doaluid olbmuid sávaldagaid mielde. Dat sáhttet leat buotlágan doalut, nugo fáddáeahkedat, ristadoalut ja heajat. Deniz ávžžuha olbmuid váldit oktavuoða sávaldagaset muitalit.

Áigi ii mana dat boahá

Muhtun ášsi maid Deniz bijai fuomášupmái lei ahte áigi ii lean nu dehálaš dáppe. - Eanáš albmáin ii oidno giehtatiibma. Dušše dat čájeha ahte olbmot eai beroš áiggis nu ollu. Dajaldat "áigi ii mana dat boahá" gullá dán guvlui, deattuha Deniz.

Deniz tilhører urbefolninga i Tyrkia, Kurderne. For han er det viktig å synliggjøre urfolksspråket. Her gjelder det å ta vare på det samiske. Han har allerede lært å si ”bures boahtin/velkommen” til gjestene. Et nytt samisk ord hver dag er målet til Deniz. - Det er viktig å ta imot gjestene på sitt eget språk. Mange setter stor pris på at vi kan noen ord samisk, sier Deniz.

Čállán/tekst: Marianne Johnsen
Govva/foto: Bent Johansen

Bargit Trattoria Capris. / Ansatte ved Trattoia Capri

Erenoamáš olbmot

Deniz berošta olbmuin, kultuvrras ja geografijas.

- Boahtit deikke lei dego boahtit ruoktot. Dáppe dovdat iežamet bures boahtin. Deniz gullá Turku álgoálbmogii, Kurdáriidda. Sutnje lea dehálaš čalmmustahttit álgoálbmoga giela. Dáppe lea dehálaš suddjet sámegiela. Son lea jo oahppan dadjat ”bures boahtin” gussiide. Oahppat ovta oðða sámegielsáni beaivái lea Deniza

mihttomearri. - Lea dehálaš vuostá váldit gussiid iežaset gillii. Mángasat likojit go máhtan moadde sáni sámegillii, lohká Deniz.

Buollin váruhus gullueatnamiid Brannfare ved bråtebrenning boaldima oktavuodás

Buollindoaimmahat lea 4-5 mañimuš jagi gártan vuolgit buolliimiid čáskkadit go olbmot leat šluđut gulluid boaldigoahtán.

Buollin álgá dábálaččat unna dolažin mii hui fargga viidána ja lea veajjemeahttun čáskadit. Headis dáhttot olbmot yeahki buollinčaskadeddjiin čáskadit buolliimiid.

Geassit leat geassebargit sadjásazžan ja dalle lea maid unnit bargit barggsu.

Gullueatnamat leat dávjá dakkár sajis gos lea uhcán čáhci, dahje doppe ii gávdno čáhci oppanassii ge mainna čáskadit buollima.

Dáhpáhuvvá maid ahte lea váttis beassat čáskadanbiillain dahje táŋka-biillain dokko gos buollá. Buollindoaimmahat uhca bargoveagažiin geassit rahčá dákkáraš bargguin mii dasa lassin lea ádjás bargu.

Buollinhoavda bivdá gielddaássiid váldit vuhtii sin váttis dilálašvuoda - ja ávžžuha ahte olbmot diktet gullueatnamiid orrut boalddekeahttá.

Njuolggadusaid mielde ii leat lohpi dolastit meahcis dahje luodus gaskal cuonománu 15 b. gitta čakčamánu 15.beaivve rádjai.

Mis leat dattege buorit vásáhusat ahte olbmot rasset várrugasat go dolastit meahcis ja luodus jođedettiin, bivddu- oagguma- ja lubmema oktavuodás dahje go leat fitnamin barttas/goadis.

Buollinhoavda.

Brannvesenet har i de siste 4-5 år registrert at vi har mange utryknings som knytter seg til bråtebrenning. Brannforløpet starter normalt med ett lite bål som utvikler seg til å bli en brann ute av kontroll. Det er i slike tilfeller at brannvesenet tilkalles for slokking.

I sommermåneder med ferieavvikling har vi redusert bemanning i brannvesenet.

Slukking av bråtebrann er som oftest i områder med lite eller ingen tilgang til slokkevann.

I tilfeller er det også vanskelig å komme til med brannbil og tankbil. Brannvesenet med redusert bemanning sliter tungt i slike oppdrag, som i tillegg er tidkrevende.

Brannsjefen ber kommunens innbyggere om å vise forståelse for vår situasjon – og oppfordrer derfor til å avstå med bråtebrenning.

Det finnes en generell regel som sier at det i tiden 15.april – 15. september ikke er tillatt å gjøre opp åpen ild i nærhet til skog og mark.

Vi har imidlertid gode erfaringer knyttet til bruk av bål i forbindelse med turer i skog og mark, som ved hyttebruk, jakt, fiske og multeplukking.

Brannsjefen

Destinasjon Varanger i ny fjærdrakt

Destinasjon Varanger er inne i sitt tredje år i drift, og har endelig utviklet en profil for selskapet og området.

Årets Varanger brosjyre viser hvordan profilen ser ut, og vi er veldig fornøyd med resultatet.

Stelleranda var det naturlige valget som profilbilde, og med friske farger og en lek-ker design håper vi dette vil gi positive assosiasjoner til Varanger som området og fugledestinasjon.

Også årets turistsesong tyder på å bli veldig bra, bedriftene melder om rekord mange overnattinger så tidlig i sesongen.

Destinasjon Várjjat oðða hámis

Destinasjon Várjjat lea juo golbma jagi doaibman, ja lea viimmat ovdánahttán sierra profilla fitnodahkii ja guvlui. Dán jagás Várjjat bláðði čájeha man láhkai profila lea šaddan, ja mii leat hui duðavaččat bohtosiin. Goarguhajná lei lunddolaš válljet profila govvan, ja čielga ivnniiguin ja hámalaš designain doaivut dat addá buriid dovdduid Várjjat guvlui ja loddeguovlluide

Čállán/tekst: Kate Utsi

Maiddái dán jagás turistaágodat orru šaddamin hui buorre. Fitnodagat mualit dál jo leat ollosat tingon idjadansajiid.

Dálve- ja geassemáđit Unjárggas

Unjárgga gielda lea válljen lávdegotti mii lea geahčadeamen gieldda scooterláhtuid – ja bievlamáđiid. Rievdadusárvalusat sáddejuvvojit gulaskuddamii ja biddjojot almmolaš geahčadeapmái geassemáñus.

Sis geain leat cealkámušat ásshái, fertejít dáid buktit čálalaččat ovdal go gulaskuddanáigi nohká, mii lea 3 váhku manjá go ássi lea biddjon almmolaš geahčadeapmái.

Odða doaibmajodiheaddji

Gielda lea odðasit organiseremin doaimmaid ja dan sivas almmuhuvvo veahkkedoaimma doaibmajodiheaddji virgi odðasit siskkáldasat. Ohcanáigemeari loahpas ledje guovttis ohcan virgái. Virgáibidjanlávdegoddi lea čoahkkimis 14.06.12 virgádan Kirsti Bergstø veahkedoaimma doaibmajodiheaddjin.

Mun sávan Kirstii bures boahtima ja lihkku doaibmajodiheaddji virggiin!

Dearvvuoðaiguin
Stian Lindegård
ráððealmmái

Løypenettet i Nesseby

Nesseby kommune har valg et løypeutvalg som holder på å revidere snøscooter- og barmarks løypenettet i kommunen, og at forslag til endringer vil bli sendt ut på høring og legges ut for offentlig gjennomsyn i løpet av juni måneden.

De som event. har innspill, må fremme disse skriftlig i løpet av høringsfristen, som er på 3 uker fra de sendes/legges ut.

Čállán/tekst: Bjørn Steinar Mathisen

Ny virksonhetsleder

Stillingen som virksomhetsleder for hjelpetjenesten ble lyst ut internt pga. at vi er i omstilling . Ved søknadsfristens utløp hadde vi mottatt 2 interne søker til stillingen.

Ansettelsesutvalget tilsatte i møte 14.06.12 Kirsti Bergstø som virksomhetsleder for hjelpetjenesten.

Jeg ønsker Kirsti velkommen tilbake og lykke til i stillingen som virksomhetsleder!

Mvh
Stian Lindgård
rådmann

Unjárga ja Várjjat máilmomiárbelistui?

1988:s ráfáidahtii Birasgáhttendepartemeanta Ceavccageadgge mii lei dalle vuosttaš stuorát kulturguovlu mii ráfáidahtui Norggas. Dan rájes lea Unjárgga gielda ja Várjjat Sámi Musea ovttasbargan Sámedikkiin gáhettet ja ovdanbuktit dán erenoamáš kulturmuitoguovllu.

Manimuš jagiid lea bajimus ulbmil leamašan oažžut Ceavccageadggi UNESCO máilmomiárbelistui. UNESCO máilmomiárbelistu suodjala erenoamáš luondu- ja kulturbáikkiid miehtá máilmomi.

Duoðaštussan Finnmarkku historjái ja sámi kulturhistorjái ánssáša Čeavccageadggi saji dán listui. Sámediggi vuodđudii bargojoavkku 2010:s guhte bargá máilmomiárbeproseassain. Bargojoavkku jođiheaddji lea Audhild Schancke, Sámedikkis.

Bargojoavku lea árvalan listui váldit mielde Noidiidčearu vuopmanrusttega, Báhccavuona gielddas ja godderokkiid Golleváris, Deanu gielddas, dasa lassin dábalaš geadggeáiggebázahusaid Ruovdenjunluovttas ja Ceavccageadggi, Unjárgga gielddas. Buot dát báikkit gullet Várjjat Siidii, Várjjatsámiid dološ ássan- ja bivdobáikkit, mat muitalit báikkiid iešguđege sámi kulturhistorjá. Danin lea prošeavtta namma Várjjat Siida gaskaboddosaš namman.

Dán giđa leat doallan álbmotčoahkkimiid Unjárggas, Deanus ja Báhcauonas muitalit prošeavtta birra ja gullat maid dán golmma gieldda olbmot oaivvildit dasa.

Mii leat joavdan oalle muddui oažžun dihte min árvalusaid Norgga tentatiivva/evttuhuvvon máilmomiárbelistui. Maŋjá nominašuvnna álgá odđa proseassa oažžut árvalusaid mielde UNESCO Máilmomiárbelistui. Lea váttis dadjat man guhkká dát bargu bistá. Unjárgga gildii lea dehálaš ahte mii ovttas oaidnit ávkki suddjet kulturárbbiid, ja eat geahča hehttehusaid.

Kulturmuitut mat leat válljejuvvon máilmomiárbeprospektii Várjjat Siida leat juo suodjaluvvon, ja dát prošeakta ii buvtte eanet suodjaleami. Min doaivva lea ahte kulturmuittuid árvolokten vuodul ceaggana turisma ja dan bokte maid eanet bargosajit. Doaivva lea maid ahte kulturmuitut boktet sihke čeavlái vuoda ja nannejit identitehta ja árvoloktema sihke min gielddas ja Deanu ja Báhcauona gielldain.

Verdensarv til Nesseby og Varanger?

Čállán/tekst: Amund H. Steinbakken

I 1988 ble Ceavccageadggi/Mortensnes fredet av Miljøverndepartementet som den første større områdefredningen i Norge. Siden det har Nesseby kommune og Varanger Samiske museum samarbeidet med Sametinget om bevaring og formidling av dette enestående kulturminneområdet.

De siste årene har den overordnede målsetningen for arbeidet vært å få Mortensnes inn på UNESCOs verdensarvliste. UNESCOs verdensarvliste er en liste over natur- og kultursteder som har fremstående universell verdi.

Ceavccageadggi/Mortensnes fortjener en plass på denne listen som vitnesbyrd om Finnmarks historie og den samiske kulturhistorien. Arbeidet med verdensarvprosessen gjennomføres av ei arbeidsgruppe som Sametinget satte ned i 2010. Arbeidsgruppa ledes av Audhild Schanche fra Sametinget.

Arbeidsgruppa har foreslått å inkludere fangstanlegget på Noidiidčearru/Kjøpmannskjølen i Båtsfjord kommune og Gollevári i Tana kommune samt den klassiske steinalderlokalitetene Ruovdenjunlovta/Gropbakkengen i Nesseby kommune i tillegg til Ceavccageadggi/Mortensnes. Alle lokalitetene ligger innenfor Várjjat Siida, Varanger-samenes gamle bosettings- og jaktterritorium, og belyser ulike sider av områdets samiske kulturhistorie. Derfor har prosjektet tatt i bruk Várjjat Siida som en foreløpig tittel.

I vår har vi arrangert folkemøter i Nesseby, Tana og Båtsfjord for å informere om prosjektet, og få tilbakemeldinger fra innbyggerne i de tre kommunene.

Vi har kommet et godt stykke på vei med å få vår nominasjon inn på Norges tentative verdensarvliste. Etter nominasjon på den tentative lista starter en ny prosess med å få nominasjonen inn på UNESCOs Verdensarvliste. Det er vanskelig å si med sikkerhet hvor lang tid det vil ta. Det er viktig for oss i Nesseby kommune at vi sammen kan se mulighetene som ligger i vernet av disse kulturminnene, og ikke begrensingene. Kulturminnene som er valgt ut i verdensarv-prosjektet Várjjat Siida, er allerede vernet, og prosjektet vil ikke skape mer vern. Vi håper at kulturminnene heller skal være med på å skape stolthet, identitet og økt verdiskapning gjennom turisme og flere arbeidsplasser i vår kommune, og også for Tana og Båtsfjord.

Allaskuvla oahppu Unjárggas

Nina Margit (43 lagi) lea okta mángasiin gii lea váldán allaskuvlaoahpu Unjárgga oahppoguovddážis. – Oahppoguovddáža haga in livčče álgit oahpu gazzat sivas go dat livčii šaddan váttis bearraša ektui.

Dan lohká guovtti máná eadni, Nina Margit, gii lea lohkamin organisašuvnna ja jođihan fága ruovttugielddas Unjárggas. Nina álggii allaskuvlaoahppui jagis 2009:s Čáhcesullo oahppoguovddážis. 2010:s jotkkii son oahpuin Unjárggas. Dássázii lea son geargan studeret sosiála -ja erenoamáš pedagogihka vuodđooahpu, erenoamáš pedagogikhka ráđđeaddi oahpahusain ja organisašuvdna ja jodiheapmi. Nina Margit

Ii dárbbaš báikki guodđit

Nina Margit lohká oahppoguovddáža mearkkašit olu sutnje. – Munnje livčče šaddat váttis váldit oahpu, lohká Nina. Mus leat guokte máná, dállu ja ruoktu Vuonnabaðas ja livčii šaddan veajjemeahttun guodđit ruovttu ja vuolgit oahpu gazzat, joatká son. Doaibmajodiheaddji Tom Ivar Haukland lohká oahppoguovddáža mearkkašit olu Unjárgii. - Oahppofálaldat gielddas mearkkaša ahite it dárbbaš vuolgit eará sadjái oahpu gazzat ja lea álkit sihke bargat ja oahpu gazzat, lohká Tom.

Erenoamáš buorre fálaldat

Dan rájes go Unjárgga oahppoguovddáš álggahuvvui 2010:s leat mángasat geavahan dán fálaldaga. Olusat leat lohkan fágaid ja earát leat fas váldán olles oahpu ruovttugielddas.

-Oahppoguovddáš lea buorre fálaldat, erenoamážit mánnáolbmuide geat eai sáhte guodđit ruovttu, deatuha Nina. Son ávžjuha eambbosiid dahkat nugo son; váldde oahpu ruovttugielddas.

Doaibmajodiheaddji Tom Ivar Haukland doarju Nina dasa ahite oahppoguovddáš lea dehálaš gildii.

-Gieldda olbmuide ja bargiide lea dehálaš ahite besset váldit allaskuvlaoahpu gielddas, lohká Haukland.

Høyskoleutdanning i Nesseby

Nina Margit (43 år) er en av flere som har tatt høyskoleutdanning gjennom studiesenteret i Nesseby.

– Uten studiesenteret hadde jeg ikke begynt på utdanning, fordi det ville blitt vanskelig i forhold til familiien.

Det sier tobarnsmammaen, Nina Margit, som studerer organisasjon og ledelse hjemme i Nesseby. Nina begynte sin høyskole utdannelse i 2009 gjennom studiesenteret i Vadsø. I 2010 fortsatte hun studiene hjemme i Nesseby. Fram til i dag har hun rukket å studere grunnstudie i sosial og spesialpedagogikk, spesialpedagogikk med rádgivning og organisasjon og ledelse.

Slipper å reise hjemmefra

Nina Margit sier studiesenteret har betydd mye for henne. – For meg hadde det blitt vanskelig å ta noen utdannelse,

sier Nina. Med to barn og hus og hjem i Varangerbotn hadde det blitt en umulig oppgave å reise hjemmefra for å ta utdannelse, fortsetter hun.

Virksomhetsleder Tom Ivar Haukland sier studiesenteret betyr mye for Nesseby. – At det fins studietilbud i kommunen betyr at en ikke behøver å reise vekk, og dette gjør det enklere å kombinere etterutdanning med arbeid, sier Tom.

Fantastisk tilbud

Siden studiesenteret ble etablert i Nesseby i 2010 har allerede mange benyttet seg av tilbuddet. Flere har tatt enkelte fag mens andre tar hele utdannelsen i hjemkommunen.

-Studiesenteret er et kjempebra tilbud. Spesielt for de som har småbarn og som ikke har anledning til å reise bort, poengterer Nina. Hun anbefaler flere å gjøre som hun; ta utdanningen i hjemkommunen.

Virksomhetsleder Tom Ivar Haukland er enig med Nina i at studiesenteret er viktig for kommunen.

-Det er av stor betydning at innbyggere, og ansatte i kommunen kan gjennomføre utdanning på høyskolenivå i kommunen, sier Haukland.

Čállán/tekst: Marianne Johnsen

Govva/foto: Bent Johansen

Vuonnamárkanat 2012

- festivála ja márkan

*Nu go dábálaččat, de dánge jagi lágidat
Vuonnamárkaniid Vuonnabádas. Dán háve
čakčamánu vuoshtaš lávvordaga. Nugo ovdal de leat
olles márkanbeaivvi Várjjat Sámi musea šilljus.
Ođas dán jagi lea ahte Vuonnamárkanin fállat
iešguđetge lágan doaluid moadde beaivve.*

Vuonnamárkanat 2012

-festival og marked

Tradisjonen tro blir det Vuonnamárkanat igjen i Varangerbotn, denne gang første lørdagen i september. Som før foregår markedet over én dag ute i Varanger Samiske Museums utendørsområde. Nytt i år er at Vuonnamárkanat utvides i begge retninger med aktiviteter av ymse slag.

Vuonnamárkanat 2011. Govas oaidnit vuovdinborddiid. / Bilde av bodene fra Vuonnamárkanat 2011.

Plánet doaluid Isak
Saba dállui Reahpenis.
Dasa lassin lea
Unjárgga ja Deanu
doalvesearvvis áigumuš
lágidit doalvegilvvu;
dasa lassin šaddá nugo
dábálaččat revya UNTAKa
revyjoavkkuin. Mii
plánet maid iešguđetge
kurssaid ja semináraid.
Unjárgga gieldda "Bolyst"
prošeakta jođiheaddji,
Sinikka Sihvo, koordinere
festiváladoaimmaid ja
váldá áinnas vuostá buriid
árvalusaid. Varjjat Sámi
Musea ja Anu Forselius
láhčiba ja heiveheaba
márkaniid nu go ovdal.

Vuonnamárkanat 2008

Vi planlegger aktiviteter på Isak Sabagården i Reppen og det jobbes med å få til travløp i Nesseby ved Tana og Varanger travlag; dessuten blir det som vanlig revyaften med revygruppa UNTAK. Det planlegges ulike kurs og seminarer også. Nesseby kommunes prosjektleder i "Bolyst", Sinikka Sihvo, koordinerer festivalaktivitetene og tar i mot forslag til aktiviteter, mens Varanger Samiske Museum står bak tilrettelegging av markedet som før, med Anu Forselius som tilrettelegger.

Čállán/tekst: Marianne Johnsen
Govva/foto: Bent Johansen

Gieldda čáhce-dilálašvuohhta

2003 rájes leamašan čáhcedilálašvuohhta Stuorravuon-nas - Vuonnabádas hirbmáti buorre! Olbmot geat ollu jagiid ledje ferten vuošsat čázi, sávve gieldda stuorra čáhceprošektii buores boahtima.

Gieldda ulbmil lea ahte buot gielddalaš čáhcerusttegiin galgá leat buhtes čáhci. Mángga gieldda báikkiin leat otne stuorra hástalusat. Suovvejogas/Unjárg-gas, Ođđajogas, Sirddagohpis ja Ceavccageadđggis lea váttisvuohta oažžut buhtes juhkančázi ja olbmot Ođđajogas, Sirddagohpis ja Ceavccageadđggis leat jo mánga lagi vuošsan čázi. Gielddastivra lea dán lagi mearridan ahte álgit bovrret ja geahčalit gávdnat ođđa čáhceboadu Suovvejogas/Unjárggas. Bargu álg-gahuvvo geasi mielde ja doaivumis lea olbmuin buhtes čáhci čavčča rájes.

Geassemánu 19. b. mearridii gielddastivra čuovvovaš mearrádusa:

Gitta kr. 500 000 lihcojuvvo Ođđajoga ja Ceavccageadđge čáhcerusttegiidda doarjan. Ođđajohkii leat guokte molssaeavttu: a) Bovrret ođđa gáivvo dahje b) Váldit oktavuoda Sørsiden bygdela-gain oažžut iskat gilisearvvi gáivvo dainna ulbmiliin ahte váldit dás čázi.

Ceavccageadđggis galget kummat ja čáhcebohccit div-vojuvvot ja dasa lassin goivojuvvot rávaroggi jávka-dahttit bajoščázi.

Sirddagohpis leat stuorát hástalusat ja dás eat oainne čovdosa guhkit áigái. Sirddagohpis leat geahčalan bovrret ođđa gáivvo, muhto dat ii lihkostuvvan. Gieldda ollislaš čáhcedilálašvuohta meannuduvvo Cáhcelágádusa vuodđopláanas mii galgá politihkalaš meannudeapmái 2012 čavčča.

Vannsituasjonen i kommunen

Siden 2003 har vannsituasjonen i området Karlebotn - Varangerbotn vært svært bra! Kommunens store vannprosjekt ble ønsket velkommen av brukere som i mange år hadde måttet leve med kokevarsler.

I dag har vi store utfordringer med vannverk i andre deler av kommunen. Nyelv, Sirdagohpppe og Mortensnes har ikke rent drikkevann, og abonnementene har vært nødt til å leve med kokevarsel i flere år. De som er tilknyttet Nesseby/Bergeby vannverk har tidvis hatt kokevarsel. Renseløsningen for vannverket har vist seg å være sårbar i forhold til teknisk svikt. Nå har imidlertid kommunestyret vedtatt at det skal bores etter ny vannkilde i Bergeby/Nesseby. Arbeidet med etablering av ny kilde vil ta om lag 2 år. I påvente av dette vil det bli gjort midlertidige utbedringer av eksisterende anlegg for å utbedre sikkerheten for god vannkvalitet. Dette arbeidet vil igangsettes i løpet av juni/juli.

Øvrige tiltak for Mortensnes, Sirdagohpppe og Nyelv vil bli tatt så snart vi får kapasitet og ressurser til dette. Når det gjelder Nyelv, har vi fått innspill som om en mulig ny vannkilde. Før kilden tas i bruk må det foretas undersøkelser om kilden har tilstrekkelig kvalitet og kapasitet. Denne prosessen vil ta en viss tid, og vi kan derfor ikke love noen løsning før i 2013. I Mortensnes må brønner utbedres, samt overflatevann ledes bort. Dette håper vi å løse innen utgangen av 2012.

For Sirdagohpppe er utfordringen større. Her må vi utrede løsninger som sammenknytting til Karlebotn vannverk. Det må også utredes om det finnes andre løsninger som er rimeligere enn en sammenknytting med Karlebotn. I Sirdagohpppe har kommunen boret en fjellbrønn, men brønnen viste seg å ha dårlig kapasitet og kvalitet.

I henhold til tidligere praksis vil vannavgifta reduseres. Kommunen holder på med å revidere hovedplan for vannforsyning. I hovedplanen vil vi lage en fremdriftsplanning for videre utbedring av vannverkene. Planen vil bli politisk behandlet i løpet av høsten.

Čállán/tekst: Ann-Jorid Henriksen

Telefonliste Nesseby kommune

Unjargga gielda/Nesseby kommune - 40 44 05 00

Knut Store	Ordfører	40440501	BIBLIOTEKET	
Stian Lindgård	Rådmann	40440505	Torunn Smuk	40440553
			Kontor bibliotekbussen	40440554
HELSE			Bibliotekbussen	40440555
HJELPETJENESTEN			Isak Saba senter	
Astrid Johansen		40440532	Marianne Johnsen	40440545
Liv R Aune		40440536	Jane Juuso	40440546
Lillian Teigstad		40440535	Signe Iversen	40440547
Linn Muotka		40440534	Signe Store	40440548
Grethe Storleer		40440531	Bent Johansen	40440549
Anja Sagen		40440538		
Annina Tolpanen		40440537	OPPVEKSTSENTER	
Birgit Lansmann		40440533	Berit R. Nilssen	40440571
FAX Hj.tj.		78958071	Dagmar Trane	40440571
			Personalrom	40440572
LEGETJENESTEN			Heidi T. Johansen	40440576
Timebestilling		40440600	Kjell-Harald Erichsen	40440570
Heidi Olsen		40440630	Maren B. Dikkanen	40440566
Grete Store		40440634	Kjell Roger Henriksen	40440521
Heidi Jernsletten		40440633		
Ann Elise N. Nilssen		40440659	BARNEHAGEN	
Telefaks		78958041	Kirsten Hætta	40440580
			Gussa avdelingen	40440583
PLEIE- OG OMSORG			Njoammil avdelingen	40440584
Lene J. Bergmo		40440640		
Eirin Noste		40440641	STAB	
Inga Pettersen Lindi		40440643	Tom Ivar Haukland	40440503
Leena Guttorm		40440648	Bente Levorse	40440506
			Britt I Olsen	40440504
TANNKLINIKK			Sten G Olsen	40440507
Timebestilling		78964473		
			ØKONOMI	
FYSIOTERAPEUT			Matti Dikkanen	40440502
Tuija Hakkarainen		40440655	Erna Bergstø	40440591
			Kari Moan	40440594
PLAN OG UTVIKLING			Arnt Egil Skansen	40440590
Ann-Jorid Henriksen		40440550		
Oddleif Nilsen		40440522	Menighetskontoret	78958117
Eli Bomban		40440524		
Jarl E Roska		40440523	Varanger Samiske Museum	
Einar Hansen		40440517	Mia Krogh	40440606
Øystein Eriksen		40440518	Elna Thrane	78959920
Gudleif Iversen		40440519	Roger Person.	40440602
Kjell R Henriksen		40440521	Prosjekttelefon	40440604
Jan Inge Johansen		40440526	Vaktmesterrom	40440520
Terese Nyborg		46400261		
Helmer Bomban		40440520		
Bjørn S Mathisen		40440500		
Odd A Dikkanen		40440542		
Jørgen Betten		40440543		

10 kl. avgangselever/ Manjimus jahki vuodđoskuvllas

-Vi har spurt elevene om nyskolen og framtida...

Remi Njuolla (10 klasse/ceahkki)

Helt gøy skole. Det er nært til butikken og fotballbanen. Savner kanskje litt gamle skolen, eller... egentlig ikke.

Tror at jeg ikke kommer til Nesseby etter utdanning. Vet ikke hvorfor. Til høsten drar jeg til Kirkenes for å gå på skole. Skal begynne på elektrolinja. Gleder meg.

Áibba somá. Lahka skuvlii ja spábbačiekčan šilljui. Soaitán veaháš ohcalit dan boares skuvlla, dahje.. in várra nu hirbmadit. In jáhke fárret goassige Unjárgii. In dieđe manne. Čakčat vuolggán Kirkonjárgii skuvlla vázzit. Álggán elektrihkar ohppui. Illudan hirbmadit.

Victoria Skjåvik (10 klasse/ceahkki).

Det er veldig liten plass på skolen. Men det er fint å ha kort skolereise, og det er fint med nye lokaler. Savner den store plassen i Karlebotn, der var det bestandig plass. Her må alt planlegges nøyne. Har søkt skoleplass i Kirkenes og Buskerud til høsten. Det blir allmennfag. Gleder meg til å flytte, det skal bli fint med nytt miljø. Skal bli godt å ta fri fra dem man har bodd sammen med i 16 år. Tror ikke æ blir å flytte tilbake etter utdanning. Trives godt i Nesseby, men jeg er by menneske og liker byer.

Skuvllas lea hirbmat gárži. Muhto lea buorre go lea oanehis skuvlla m átki. Lea somá go lea odđa lanjat. Ohcalan Stuorravuona skuvlla stuorra lanjaid. Doppe lei áli sadji. Dáppe ferte pl ánet buot nu d árkilit. Lean ohcan skuvlasaji sihke Kirkonjárgii ja Buskerudii čavčča rájes. Álggán joatkkaskuvlii. Illudan fárret. Šaddá somá odđa birrasiin ja beassat fárret sierra sin luhtte geaiguin lean orrun ovttas 16 lagi. In jáhke iežan fárret ruovttoluotta Unjárgii. Liikon gal Unjárgga, muhto mun lea eanet gávpotolmmoš.

Andreas Nilssen (10 klasse/ceahkki)

Helt ok skole. Den er litt liten i forhold til Karlebotn skole. Bra at skolen er i sentrum, nært til butikken. Mye frem og tilbake i ny skole- litt labrintaktig. Kanskje jeg kommer tilbake etter utdanning. Det kommer an på jobb og lønn, det er viktig. Til høsten blir det skole i Vadsø, jeg gleder meg til å flytte og treffe nye mennesker.

Áibbas buorre skuvla. Stuorravuona skuvlla ektui gal lea v áháš gárži. Buorre go skuvla lea guovddášbáikkis ja d ás lahka buvdii. Odđa skuvla lea dego viekságohti, vázzámuš duohkut deikke. Soaitá mun boadán ruoktot. Muhto dat lea barggu ja b álkka duohken. Hui dehálaš. Čakčat fárren Čáhcesullui vázzit skuvlla. Somá fárret ja deaivat odđa olbmuid

Simone Johanne Johnsen (10 klasse/ceahkki) .

Greit å gå her, fordi det er nært til skolen. Men det er lite, og alt er ennå ikke på plass. Savner ikke gamle skolen. Bra med nytt, var egentlig lei den gamle skolen. Begynner på helse og sosialfag i Kirkens og gleder meg veldig. Det skal bli fint å treffe nye folk.

Áibba ok d áppe, sivas go lea lahka skuvlii. Muhto dat lea veaháš uhcci. Buot ii leat velá sajis. In ohcal boares skuvlla. Buorre odđa skuvllain, ledje dolkan boares skuvllas. Álggán lohkat dearvvašvuoda ja sosiálafága Kirkonjárggas.